

Sygn. akt II Ca 517/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 listopada 2016 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Mariola Wojtkiewicz (spr.)
Sędziowie:	SO Wiesława Buczek - Markowska SO Tomasz Sobieraj
Protokolant:	stażysta Anna Grądzik

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 3 listopada 2016 roku w S.

sprawy z powództwa **Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. (...) w S.**

przeciwko **R. K. i M. K.**

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanych od wyroku Sądu Rejonowego Szczecin P. i Zachód w S. z dnia 20 listopada 2015 roku, sygn. akt III C 1127/15

- 1. uchyla zaskarżony wyrok w punkcie I. tiret pierwszy co do kwoty 2000 (dwa tysiące) złotych oraz w punkcie I. tiret trzeci co do odsetek od kwoty 2000 (dwa tysiące) złotych od dnia 15 czerwca 2016 roku i w tym zakresie umarza postępowanie;**
- 2. odrzuca apelację co do punktu II.;**
- 3. oddala apelację w pozostałej części;**
- 4. zasądza solidarnie od pozwanych R. K. i M. K. na rzecz powódki Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. (...) w S. kwotę 1200 (jeden tysiąc dwieście) złotych tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.**

SSO Wiesława Buczek - Markowska SSO Mariola Wojtkiewicz SSO Tomasz Sobieraj

Sygn. akt II Ca 517/16

UZASADNIENIE

Powódka Wspólnota Mieszkaniowa ul. (...) w S. wniosła o zasądzenie od pozwanych M. K. i R. K. solidarnie kwoty 6.713,15 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu i kosztami procesu według norm przepisanych.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 13 kwietnia 2015 r. wydanym przez Referendarza Sądowego przy Sądzie Rejonowym Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie, Wydział III Cywilny orzeczono zgodnie z żądaniem pozwu.

W sprzeciwie pozwani przyznali, że zalegają z opłatami należnymi z tytułu eksploatacji i utrzymaniem mieszkania, wskazali jednak że przesądowe wezwanie do zapłaty z dnia 22 maja 2014 r. zostało wystawione na kwotę 7.267,85 zł, a część tej kwoty została przez nich uregulowana poprzez wpłatę w sumie 4.000 zł, a w konsekwencji kwota wskazana w pozwie została ustalona nieprawidłowo.

W odpowiedzi na sprzeciw pozwanych powódka cofnęła powództwo co do kwoty 3.000 zł i wniosła o zasądzenie kwoty 3.713,15 zł tytułem należności głównej, 208,59 zł tytułem odsetek ustawowych oraz dalszych odsetek od kwoty 3.713,15 zł od dnia 4 sierpnia 2015 r. do dnia zapłaty, a nadto kosztów postępowania z uwzględnieniem kosztów zastępstwa procesowego oraz kwoty 17 zł z tytułu opłaty skarbowej.

Wyrokiem z dnia 20 listopada 2015 r. Sąd Rejonowy Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie (sygn. III C 1127/15) zasądził od pozwanych R. K. i M. K. solidarnie na rzecz powoda Wspólnoty Mieszkaniowej ul. (...) w S. kwotę 3.713,15 zł, kwotę 208,59 zł

oraz odsetki od kwoty 3.713,15 zł od dnia 4 sierpnia 2015 r. do dnia zapłaty. Umorzył postępowanie co do kwoty 3.000 zł oraz zasądził od pozwanych solidarnie na rzecz powoda kwotę 1553 zł tytułem kosztów procesu.

Sąd Rejonowy oparł swoje rozstrzygnięcie na następujących ustaleniach faktycznych i rozważaniach prawnych:

Umową z dnia 18 czerwca 2009 r. zawartą między (...) Spółdzielnią Mieszkaniową w S. a M. P. (obecnie K.) i R. K. strony ustanowiły odrębną własność lokalu mieszkalnego nr (...) położonego w budynku przy ul. (...) w S. i sprzedaży tego lokalu na rzecz M. P. i R. K. w udziałach po 1/2 części. Lokal ma powierzchnię użytkową 48,28 m². Lokal należący do pozwanych jest objęty Wspólnotą Mieszkaniową nieruchomości przy ul. (...) w S.. Zaliczka na koszty zarządu nieruchomością wspólną od 1 maja 2013 r. wynosi 1,77 zł/m², opłata na fundusz remontowy od wskazanej daty obowiązuje w dotychczasowej wysokości – 0,50 zł/m². Zaliczka na koszty zarządu nieruchomością wspólną od 1 maja 2014 r. wynosi 1,79 zł/m².

Pozwani regulują należności z tytułu kosztów zarządu nieruchomością wspólną, opłat na fundusz remontowy oraz kosztów utrzymania swojego mieszkania nieregularnie i zalegają z opłatami na rzecz Wspólnoty.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym Sądu Rejonowego Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie z dnia 29 maja 2014 r. zasądzono od M. K. i R. K. solidarnie na rzecz Wspólnoty Mieszkaniowej ul. (...) w S. kwotę 3.935,34 zł oraz kwotę 647 zł tytułem kosztów procesu. Na podstawie tego nakazu powód uzyskał tytuł wykonawczy.

Według stanu na dzień złożenia pozwu w niniejszej sprawie (4 marca 2015 r.) pozwani zalegali z opłatami za okres od września 2013 r. do listopada 2014 r. na łączną kwotę 6.220,89 zł. Należność z tytułu skapitalizowanych odsetek w okresie od 16 września 2013 r. do 30 listopada 2014 r. z tytułu braku terminowych płatności wynosiła 492,26 zł.

Pozwani z tytułu używania lokalu przy ul. (...) wnieśli na rzecz Wspólnoty Mieszkaniowej następujące wpłaty: 2000 zł w dniu 24 czerwca 2014 r., 1000 zł w dniu 27 czerwca 2014 r. i 1000 zł w dniu 7 lipca 2014 r. Środki te Wspólnota zaliczyła na poczet należności za okres od grudnia 2012 r. do sierpnia 2013 r. zasądzonych nakazem zapłaty Sądu Rejonowego Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie z dnia 29 maja 2014 r. Pozwani dokonali dalszych wpłat: kwoty 500 zł w dniu 20 maja 2015 r., kwoty 500 zł w dniu 16 czerwca 2015 r. oraz kwoty 2000 zł w dniu 3 sierpnia 2015 r. Wpłaty te powód zaliczył na poczet należności głównej dochodzonej pozwem.

W tym stanie faktycznym Sąd Rejonowy uznał, iż powództwo – po jego ograniczeniu – zasługiwało na uwzględnienie w całości.

Sąd I instancji wskazał, że podstawę prawną żądania stanowił art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 24 czerwca 1994 r. o własności lokali (Dz. U. z 1994 r., nr 85, poz. 388), zobowiązujący właściciela do ponoszenia wydatków związanych z utrzymaniem jego lokalu. Wskazał też na art. 14 ustawy, jako regulujący składniki kosztów zarządu nieruchomością wspólną oraz przepis art. 15 ust. 1 ustawy, który stanowi, że na pokrycie kosztów zarządu właściciele lokali uiszczają zaliczki w formie bieżących opłat, płatne z góry do 10 każdego miesiąca.

Dalej Sąd Rejonowy stwierdził, że nie ulega wątpliwości, iż na pozwanych, jako właścicielach lokalu przy ul. (...) w S. spoczywa obowiązek uiszczenia na rzecz Wspólnoty opłat w formie zaliczek na koszty zarządu nieruchomością wspólną, na fundusz remontowy oraz koszty związane z użytkowaniem ich lokalu. Istota sporu sprowadzała się do rozstrzygnięcia tego, czy i w jakim zakresie pozwani zalegają z płatnościami na rzecz Wspólnoty z powyższego tytułu za okres od 1 września 2013 r. do 30 listopada 2014 r. Sąd I instancji wskazał, że biorąc pod uwagę zakres zarzutów, które podnieśli pozwani uznał, iż w sprawie nie jest niezbędne przedstawienie przez powódkę szczegółowego materiału dowodowego na okoliczności stanowiące podstawę naliczenia opłat obciążających pozwanych w spornym okresie. Podkreślił, że pozwani zostali pouczeni o treści art. 229 i 230 k.p.c., zaś w swojej argumentacji nie zawarli żadnych zarzutów dotyczących ustalenia przez powoda poszczególnych należności ujętych w dokumentach. Ich zarzuty odnosiły się wyłącznie do okoliczności, iż kwota ujęta w przesądowym wezwaniu do zapłaty nie pokrywa się z żądaniem pozwu, a ponadto powołali się na dokonanie określonych wpłat (do których powódka odniosła się przedstawiając, w jaki sposób wpłaty te zostały zaliczone). Sąd wskazał, że pozwani nie odnieśli się do przedstawionego przez powoda sposobu zaliczenia wpłat, na które powołali się w sprzecznie, natomiast z uwagi na to, że w potwierdzeniach transakcji nie znalazła się dyspozycja co do zaliczenia wpłat na konkretne należności z tytułu użytkowania lokalu, to zgodnie z art. 451 § 3 k.c. powód był uprawniony do zaliczenia spełnionego świadczenia przede wszystkim na poczet najdawniej wymaganego długu. Z uwagi na bierną postawę procesową pozwanych w dalszej części postępowania Sąd Rejonowy – w oparciu o zebrane dowody oraz przy zastosowaniu art. 230 k.p.c. – uznał, że stan zaległych należności za okres objęty sporem przedstawia się w sposób, jak to ostatecznie zostało przedstawione w piśmie z dnia 5 sierpnia 2015 r. i dołączonych do niego dokumentach.

Z powyższych przyczyn Sąd Rejonowy powództwo (po jego ograniczeniu) uwzględnił w całości. Podstawa prawną zasądzenia odsetek był natomiast art. 15 ust. 1 ustawy o własności lokali i art. 481 § 1 k.c., a w zakresie roszczenia odsetek od zaległych odsetek – art. 482 § 1 k.c.

W zakresie, w jakim powódka cofnęła pozew, Sąd I instancji, kierując się treścią art. 203 § 1 k.p.c., postępowanie umorzył. Sąd Rejonowy wskazał, że skuteczne cofnięcie pozwu powoduje, iż wydanie wyroku staje się niedopuszczalne, a postępowanie zgodnie z art. 355 § 1 k.p.c. podlega umorzeniu. O kosztach procesu orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c.

Od powyższego wyroku apelację złożyli pozwani osobiście. Zaskarżyli powyższy wyrok w całości, zarzucając mu nieprawidłowe określenie kwoty roszczenia. Skarżący wniesli o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

W dniu 25 października 2016 r. apelujący nadesłali do tut. Sądu potwierdzenie przelewu bankowego z dnia 14 czerwca 2016 r. w kwocie 2000 zł na rachunek powódki, w tytule przelewu wskazano „za używanie lokalu (...)” (k.129-130).

Na rozprawie apelacyjnej w dniu 3 listopada 2016 r. pełnomocnik powódki cofnęła pozew co do kwoty 2000 zł i wniosła o zasądzenie na rzecz powódki kwoty 1713,15 zł, kwoty 239,47 zł tytułem odsetek za opóźnienie liczonych od kwoty 3.713,15 zł od dnia 4 sierpnia 2015 r. do dnia 14 czerwca 2016 r. oraz wniosła o zasądzenie dalszych odsetek od kwoty 1713,15 zł od dnia 15 czerwca 2016 r. do dnia zapłaty, przedkładając jednocześnie do akt wyliczenia kalkulacji odsetek (k. 137).

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Zarzuty apelacyjne pozwanych nie zasługiwały na uwzględnienie. Ich apelacja co do kwoty 2000 złotych doprowadziła wprawdzie do uchylenia wyroku i umorzenia postępowania jednak skutek ten był niezależny od podniesionych w apelacji zarzutów. Wynikał z dokonanej wpłaty i oświadczenia powódki.

W dniu 25 października 2016 r. wpłynęło bowiem do tut. Sądu pismo pozwanych wraz z pisemnym potwierdzeniem przelewu z rachunku bankowego M. K. na rzecz powodowej Wspólnoty w dniu 14 czerwca 2016 r. kwoty 2000 zł, ze wskazanym tytułem przelewu „za używanie lokalu (...)”. Strona powodowa nie kwestionowała faktu dokonania płatności przez pozwanych, zaś wobec braku wskazania przez dłużników, który z długów chcą zaspokoić oraz wobec braku pokwitowania wierzyciela, w którym zaliczyłby otrzymane świadczenie na poczet jednego z długów, spełnione świadczenie należało zaliczyć na poczet długu najdawniej wymagalnego (art. 451 § 3 k.c.).

Cofnięcie pozwu reguluje przepis art. 203 § 1 k.p.c. Pozew może być cofnięty bez zezwolenia pozwanego aż do wydania wyroku pod warunkiem jeżeli cofnięcie połączone jest ze zrzeczeniem się roszczenia. Na rozprawie dnia 3 listopada 2016r. powódka cofnęła pozew co do kwoty 2000 złotych z odsetkami od dnia 15 czerwca 2016r. i zrzekła się w tym zakresie roszczenia. Cofnięcie ani nie było sprzeczne z prawem ani też nie zmierzało do obejścia prawa. Zachowanie powódki odpowiadało treści przepisu art. 451 k.c. W tej sytuacji Sąd Okręgowy uznał, że nastąpiło cofnięcie pozwu ze skutkiem prawnym. Takie zaś stwierdzenie z kolei w myśl art. 355 § 1 k.p.c. prowadzi do umorzenia postępowania, a na etapie już postępowania drugoinstancyjnego do uchylenia wyroku w zakresie objętym cofnięciem i umorzenia postępowanie, o czym Sąd Okręgowy orzekł w punkcie 1 wyroku na podstawie przepisu art. 386 § 3 k.p.c.

Apelację pozwanych, jako że zakres zaskarżenia wskazany w jej treści dotyczył całości wyroku Sądu Rejonowego, należało - odnośnie pkt. II tegoż wyroku - odrzucić, jako niedopuszczalną.

Zgodnie z powszechnym w literaturze i orzecznictwie poglądem jedną z przesłanek dopuszczalności środków zaskarżenia jest legitymacja do wniesienia tego środka, z którą w ścisłym związku pozostaje zagadnienie interesu prawnego w zaskarżeniu, tj. pokrzywdzenia, określanego jako gravamen. W pkt. II zaskarżonego wyroku Sąd Rejonowy umorzył postępowanie co do kwoty 3000 zł, zatem skarżący nie mieli interesu w kwestionowaniu tego rozstrzygnięcia. Brak interesu prawnego w zaskarżeniu prowadzi do uznania, że apelacja pozwanych w zakresie punktu II. jest niedopuszczalna. O tym co należy uczynić z niedopuszczalną apelacją wskazuje przepis art. 370 k.p.c. Apelacja tak podlega odrzuceniu już przez Sąd Rejonowy. Nadanie biegu niedopuszczalnej apelacji nie oznacza, że podlega ona merytorycznemu rozpoznaniu. Przepis art. 373 k.p.c. nakazuje sądowi drugiej instancji odrzucić apelację, jeśli podlegała odrzuceniu przez sąd pierwszej instancji. Kierując się tym poleceniem ustawodawcy, Sąd Okręgowy w punkcie 2. swego wyroku, na podstawie art. 373 k.p.c. w związku z art. 370 k.p.c. odrzucił w części apelację pozwanych.

Przystępując już do merytorycznych rozważań Sąd Odwoławczy w pierwszej kolejności stwierdza, że podziela przeprowadzoną przez Sąd Rejonowy wszechstronną i wnikliwą ocenę zgromadzonych w sprawie dowodów, tym samym akceptuje poczynione w oparciu o tę analizę ustalenia faktyczne, uznając je za własne, bez konieczności ich ponownego przytaczania. Prawidłowe są też rozważania prawne Sądu pierwszej instancji. Sąd Okręgowy nie dopatrywał się zatem w sprawie jakiegokolwiek naruszenia prawa, tak procesowego jak i materialnego.

Sąd Rejonowy właściwie zidentyfikował podstawę prawną żądania pozwu oraz odpowiedzialności pozwanych (art. 13 – 15 ustawy z dnia 24 czerwca 1994 r. o własności lokali, Dz. U. z 1994 r., nr 85, poz. 388), słusznie też ustalił, że spoczywanie na pozwanych obowiązku uiszczenia na rzecz Wspólnoty opłat w formie zaliczek na koszty zarządu nieruchomością wspólną, fundusz remontowy oraz kosztów związanych z użytkowaniem lokalu nie było w sprawie kwestionowane.

Strona powodowa wywiodła apelację o bardzo lakonicznej treści, zaskarżając wyrok Sądu I instancji w całości i podnosząc jeden tylko zarzut, tj. nieprawidłowe określenie kwoty roszczenia, w żaden sposób szerzej go jednak nie uzasadniając. Tymczasem Sąd Rejonowy w treści pisemnych motywów wyroku wyjaśnił, na jakich dowodach oparł

się ustalając wysokość przysługującego powódce roszczenia – były to głównie dowody z dokumentów w postaci zestawień należności (k. 15, k. 16-17) oraz rozliczenia odsetek (k. 18). Sąd I instancji klarownie wskazał również, dlaczego uznał, iż w sprawie nie jest niezbędne przedstawianie przez powódkę szczegółowego materiału dowodowego na okoliczności stanowiące podstawę naliczenia opłat, obciążających pozwanych w spornym okresie. Otóż słusznie zauważył Sąd Rejonowy, że pozwani (pouczeni o treści art. 229 i 230 k.p.c.) w swojej argumentacji nie zawarli żadnych zarzutów, dotyczących ustalenia przez powódkę poszczególnych należności ujętych w dokumentach. (...) się jedynie na niezgodności kwoty ujętej w przedsądowym wezwaniu do zapłaty z żądaniem pozwu, a także powołali się na dokonanie określonych wpłat. Okoliczności przywołane przez pozwanych w toku postępowania pierwszoinstancyjnego (głównie fakt dokonania wpłat na rzecz Wspólnoty) zostały uwzględnione przez Sąd I instancji, który – zgodnie ze stanowiskiem powódki i wymową zgromadzonych w sprawie dokumentów – ustalił, iż wpłaty dokonane przez pozwanych w roku 2014 (a więc przed wniesieniem pozwu w przedmiotowej sprawie) zostały prawidłowo zaliczone przez powodową Wspólnotę na poczet należności za okres od grudnia 2012 r. do sierpnia 2013 r. zasądzonych nakazem zapłaty Sądu Rejonowego Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie z dnia 29 maja 2014 r., natomiast wpłaty dokonane już po wniesieniu powództwa (łącznie 3000 zł) zostały przez powoda zaliczone na poczet należności głównej dochodzonej niniejszym pozwem i w tym zakresie powództwo zostało cofnięte, a postępowanie umorzone (art. 355 § 1 w zw. z art. 203 § 1 k.p.c.). W szczególności słusznie wskazał Sąd Rejonowy, że ze względu na to, iż w potwierdzeniach transakcji nie znalazła się dyspozycja dłużników co do zaliczenia wpłat na konkretne należności z tytułu użytkowania lokalu (art. 451 § 1 k.c.), to powód (wierzyciel) był uprawniony do zaliczenia spełnionego świadczenia na poczet długu najdawniej wymaganego (zgodnie z art. 451 § 3 k.c.). W konsekwencji, biorąc pod uwagę bierną postawę pozwanych w toku postępowania (zwłaszcza nie zgłoszenie dalszych zarzutów ani zastrzeżeń co do okoliczności podniesionych przez powódkę w odpowiedzi na sprzeciw i dołączonych do tej odpowiedzi dokumentów), Sąd Rejonowy zasadnie przyjął, uwzględniając wymowę zebranych dokumentów oraz przy zastosowaniu art. 230 k.p.c., że stan zaległych należności za okres objęty sporem przedstawia się w sposób, jak to ostatecznie zostało przedstawione przez powódkę w treści pisma z dnia 5 sierpnia 2015 r. (odpowieź na sprzeciw od nakazu zapłaty).

Przeprowadzona zatem przez Sąd Okręgowy kontrola instancyjna wyroku Sądu Rejonowego potwierdziła jego prawidłowość. W tych okolicznościach, wobec z jednej strony precyzyjnych i wyczerpujących rozważań Sądu I instancji, przy bierności pozwanych w toku postępowania na tym etapie postępowania, z drugiej zaś wobec lakoniczności treści apelacji i przy niepowołaniu przez pozwanych jakichkolwiek nowych faktów i dowodów dotyczących ustalenia przez Sąd Rejonowy wysokości kwoty roszczenia, apelacja nie mogła doprowadzić do zmiany zaskarżonego wyroku. Strona pozwana nie przedstawiła jakichkolwiek konkretnych zarzutów względem ustaleń poczynionych przez Sąd I instancji, nie przedstawiła choćby alternatywnego – uważanego przez siebie za prawidłowy – sposobu wyliczenia zobowiązań z tytułu dochodzonych przez powódkę roszczeń. Skarżący nie wykazali w żaden sposób błędów po stronie Sądu Rejonowego czy to w zakresie oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego, logiki przeprowadzonego wyводу, czy też odnośnie poczynionych w sprawie ustaleń co do konkretnej kwoty zaległości w zapłacie na rzecz Wspólnoty kosztów związanych z zarządem nieruchomością i użytkowaniem ich lokalu. Takich błędów nie dopatrzyl się również Sąd Odwoławczy, dlatego też, nie znajdując podstaw do zmiany zaskarżonego orzeczenia, ani też jego uchylenia, w punkcie 3, na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację pozwanych.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c.. Ze względu na fakt, iż do cofnięcia powództwa doszło na skutek dokonanej – już na etapie postępowania odwoławczego – przez pozwanych zapłaty części dochodzonego roszczenia, niewątpliwym jest, że to powódka wygrała postępowanie apelacyjne w całości i wobec tego należy się jej zwrot kosztów, które w niniejszej sprawie obejmują jedynie wynagrodzenie profesjonalnego pełnomocnika. Wynagrodzenie ustalone zostało w oparciu o § 2 pkt 4 w związku z § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 r., poz. 1804) na kwotę 1200 zł, zasądzoną w punkcie 4 wyroku.

SSO Wiesława Buczek-Markowska SSO Mariola Wojtkiewicz SSO Tomasz Sobieraj